Ч. 29 (11.370). Львів, пятниця 8. лютого 1929. „Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem". Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 49-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

За річеву працю.

Львів, 7. лютого 1929.

Кінець грудня м. р. розпочав у нас серію з'їздів, зібрань і нарад найріжнородніших громадських установ й організацій загально-краєвого значіння. На латинське Різдво відбувся річний конгрес Українського Нац.-Демократичного Об'єднання, а негайно опісля загальні збори Вид. Спілки „Діло". Підчас малих ферій відбувся конгрес соц.-радикальної партії, з'їзд українських інженірів та педагогічні наради вчителів „Рідної Школи".

На найближчий час призначені загальні збори отсих українських центральних установ й організацій: „Сільського Господаря" (на 14. лютого), Ревізійного Союзу Українських Кооператив (на 16. лютого), „Просвіти" (на 21. березня) й „Рідної Школи" (на 1. квітня). Одночасно з початком весни відбудуться загальні збори наших центральних економічно-фінансових установ.

В дану хвилю найбільшу увагу нашого громадянства притягають до себе загальні збори двох освітніх організацій („Просвіти" й „Рідної Школи") та двох господарських („Сільського Господаря" й Ревіз. Союзу), що у великій мірі обіймають дві ділянки нашого суспільного життя. Згадані чотири освітньо-господарські установи є організаціями загально-національними, народніми, опертими на власних силах і матеріяльних та моральних засобах найширших мас. Ці установи є нашими гордощами й нашою журбою. Не диво, що долею цих установ цікавляться не лише наші відповідальні громадські кола, але й широкі народні маси.

Всі ті установи на протязі свого істнування, починаючи скромними зачатками від десяток літ, розвинули величезну діяльність, єднаючи в своїх рядах, у своїх організаційних лавах десятки й сотні тисяч членів, переорюючи освітньо-культурні перелоги й зміцнюючи наші господарські основи. Кожна зі згаданих установ має вже свою велику історію, свої зриви й застої.

Не маємо наміру на цьому місці спинюватися над ходом розвитку цих чотирьох освітньо-господарських організацій. В останніх літах працюють вони систематично на основі досить подрібно розроблених плянів, обіймаючи все ширшу площину даної ділянки. На жаль, в останніх літах загальні збори „Просвіти", „Рідної Школи" й частинно Ревіз. Союзу уявляли собою сповжаління гідну картину. Обструкційні промови, крики, галаси заповнювали салю нарад, а визови й часто особисті дотинки чергувалися зі собою, як вістря шпад. Денний порядок нарад відходив на задній плян, а на перший виступала світоглядово-партійна боротьба. Тзв. опозиція чіплялася дрібниць, проголошувала „програми", які в створених умовинах були фантазіями й утопіями, як не чимсь гіршим.

Зовсім природно, що такий хаотичний, віче-во-пропагандистичний хід нарад впливав депримуючо й відштовхуючо на присутніх. Провід нарад, поборюючи безчислені перепони, з природи річи мусів змагати в першу чергу до перевибору ради чи виділу за всяку ціну, щоби формально втримати нормалізацію діяльности установи, а програма тієї діяльности розвівалася в протилежностях загальних зборів, пересякнутих партійно-політичними й пропагандовими кличами. Завданням тзв. опозиції було в першу чергу і за всяку ціну скомпромітувати більшість, зовсім не думаючи про долю даної установи.

Правда, корови тзв. опозиції зустрілись зі загальним осудом. Навіть деякі прихильники опозиції переконалися, що тут не йде боротьба про ті чи інші методи праці, про такий чи інший напрям діяльности, тільки про витворення хаосу, про перепинення розвитку даних організацій як української національної бази.

Кепські звичаї, які в останніх літах домінували на заг. зборах наших центральних установ поволі переводяться, однак все ще вдержуються пересуди партійно-політичної натури. Кермачі політичних партій вимагають пропорціонального, а часто непропорціонального заступництва у виділах чи радах для своїх однопартійців тільки тому, що вони носять на собі стемпель тієї чи іншої партії.

Тимчасом освітні й господарські установи не є й не повинні бути організаціями партійними чи міжпартійними, тільки організаціями національно-українськими. Зовсім природно, що їх виконуючі органи не повинні відбивати партійної структури нашого громадянства. Розуміється, це не значить, що перед партійцем чи політиком повинні бути зачинені двері до виконавчого органу даної установи. Навпаки, але не на основі його партійної приналежности, тільки на основі його фаховости, діяльности, спеціяльности й роботоздатности в освітній чи культурній ділянці. Це повинно бути єдиним мірилом для обсадження керуючих органів освітніх і культурних організацій.

Кермачі наших центральних установ мусять мати на увазі виключно загально-громадські інтереси, а не партійні, мусять бути не лише підготовані до даної ділянки праці, але й мусять їй виключно посвятитися, бо лише тоді праця в наших загально-національних організаціях може бути річевою, реальною, творчою.

Це повинні мати на увазі виборці-делегати, які в недалекому часі з'їдуться на заг. збори чотирьох освітніх і господарських організацій.

Загальне добро нації мусить спиратися на трівких основах фаховости, роботоздатности, охочости до праці і почуттю відповідальности за неї у время люте.

Суперництво великих держав на Балкані.

Свого часу велика світова війна почалася з приводу суперництва великих держав на Балкані, головно Росії та Австро-Угорщини. Світова війна скінчилася та вона не розвязала задовольняючим способом відносин на Балкані. Найбільше потерпіла від цеї війни Болгарія, яку обкроєно з усіх боків — і на користь Сербії і на користь Румунії. Війна не довела там до витворення хоч якоїнебудь рівноваги сил. Наслідком цього на Балкані далі панують дуже непевні відносини. Та важнішим є що інше. Балкан як давніше, так і тепер, лишився тереном, на якому стикаються та ведуть між собою укриту й отверту дипльоматичну та економічну боротьбу ріжні великі держави. Тільки партнери в цій грі наслідком війни змінилися. Зникла Австро-Угорщина, зникла Росія. Та як давніше Італія вела укриту боротьбу на Балкані проти Австро-Угорщини, так тепер вона таку саму боротьбу веде проти Югославії. І ця боротьба в ґрунті річи є далеко небезпечніша, ніж колись боротьба між Австро-Угорщиною та Росією, бо відносини тепер далеко більше заплутані не лише на самому Балкані, але також між великими державами й цілим рядом малих.

І справді, Франції залежить на тому, щоби охороняти істнуючий стан річей, щоби не допустити до ревізії Версайського договору. А для цього треба не допускати також до ревізії всіх інших договорів. А тимчасом ці договори дуже кривдять Угорщину на користь Румунії, Болгарію на користь Румунії і Югославії. Англія, щоби знайти спосіб натиску на Францію, неофіціяльно, в особі льорда Ротерміра, підбадьорує Угорщину. Італія, для якої велика Югославія є на Балкані далеко більшим ворогом, ніж бувша Австро-Угорщина, після цілого ряду зручних заходів дістала в свій цілковитий вплив політичний та економічний Альбанію. Та цього їй мало. Вона почала вести політику систематичного окруження Югославії. Для цього вона постаралася навязати приязні відносини з Угорщиною й це їй, як відомо, вдалося. Угорський міністр закордонних справ, Бетлен, їздив на особисті переговори з Мусоліні до Риму й там заключено між обома державами союз приязни. Подробиці договору досі тримають обидві сторони в як найбільшій таємниці, але вистарчає й те, що такий договір істнує.

В останніх часах Італія звернула свою увагу на третю силу на Балкані, яка хоч тепер і є слаба, але має велику вагу для справи окруження Югославії — на Болгарію.

Болгарія, цілковито розторощена по світовій війні матеріяльно, а ще більше територіяльно на користь головно Югославії, а в меншій мірі Румунії, загрожена ріжними внутрішніми крізами, досі весь час по війні не вела активної закордонної політики в тому розумінні, що відмовлялася від анґажовання по якомунебудь боці й трималася лише Ліґи Націй. Їй цього треба було, щоби мати час бодай до певної міри впорядкувати свої внутрішні відносини й вилікувати рани, завдані війною. Одначе довший час таке лявірування не могло тягнутися. Всі теперішні держави, а особливо слабі, не можуть триматися ізольовано. Мусять означувати своє становище сюди або туди. І в Болгарії від довшого часу ведеться серед партій та членів уряду укрита, але завзята боротьба за „орієнтацію". Теперішній болгарський міністер закордонних справ Буров разом з бувшим міністром-президентом і теперішнім президентом собрання Цанковим тримаються того погляду, що треба шукати порозуміння та добрих відносин до Югославії, бо цього бажають обидві великі держави, Англія та Франція. Буров, як фінансіст, бачить одиноку можливість відбудувати зруйноване господарство Болгарії у притягненні чужого капіталу, а капітал цей можна дістати лише у великих европейських фінансових осередках, Парижі та Льондоні. Розуміється, що така закордонна орієнтація на Білгород означає для Болгарії цілковиту відмову від ревізії мирових договорів, які так тяжко скривдили Болгарію. Є це політика цілковитої національної й державної резиґнації.

Вже у вересні минулого року повстала серед кабінету Ляпчева кріза, бо міністер закордонних справ Буров жадав уступлення міністра війни Вачкова тому, що цей підтримував звязки з македонськими революціонерами і цим способом перешкаджав зближенню до Югославії. Тут вмішався король і дав зрозуміти, що він скорше димісіонує кабінет, ніж попсує відносини з військовим міністром, який має довіря також інших військових. Так тоді поладнано переходово цю крізу.

Та тепер відносини в Болгарії розвинулися далі. Підбадьорюючі промови Мусоліні на користь Угорщини зробили велике враження в Болгарії. Тепер уже і міністер-президент Ляпчев і міністер фінансів Молов починають рахувати на допомогу Італії в справі ревізії договору в Неї.

Досі обидві ці суперечні орієнтації боролися в лоні самого уряду і не знаходили отвертого виразу на зверх. Та останніми днями вони вийшли вже на яву. І все вказує на те, що перемогу одержала та партія, що стоїть за зближенням з Італією. А саме, військовий міністер Волков димісіонував і його іменовано послом в Римі. Зроблено це проти волі міністра закордонних справ Бурова на виразний наказ короля й за згодою більшости кабінету. Таким чином це не є звичайне іменування для забезпечення бувшого високого достойника вигідною посадою. Це є перший отвертий прояв того, що Болгарія готується вступить в спеціяльні переговори з Італією. Це значить, що Італії вдалося здобути тепер на Балкані ще третю державу проти свого ворога, Югославії. Волков, як посол, їде до Риму очевидно зі спеціяльною місією підготовити й перевести відповідну умову з Італією.

Що Італія була в цій справі ініціятивною стороною, можна вивести з того факту, що недавно звязана з нею Угорщина несподівано звернулась до болгарського уряду через свого посла в Софії з пропозицією заключити договір приязни. І хоч досі болгарський уряд не дав своєї відповіди, однак не підлягає ніякому сумнівові, що він цю пропозицію прийме. Відносини між Римом та Будапештом відомі, й ясно, що Угорщина зробила цей крок за приятельською порадою з Риму.

Нарешті треба вказати на те, що як свого часу мадярські парляментаристи вибралися на подорож до Італії, так тепер більше число послів болгарського собрання, між ними також члени

опозиції, вибралися до Італії. Офіціяльна мета їх подорожі — познайомитися з італійською індустрією. Одначе цікаво, що перша колективна подорож болгарських послів, веде їх саме до Італії, хоч відомо, що італійська індустрія не належить до найбільше розвинених в Европі.

В звязку з цею орієнтацією Болгарії в закордонній політиці в Софії починають говорити про новий кабінет. Дотеперішній міністер закордонних справ Буров мав би стати міністром фінансів, а на його місце мав би прийти Молов, президент *італійсько-болгарського* товариства. Так зовнішня політика відбивається на внутрішній.

В кожному разі факт, що Італії вдалося притягнути на свій бік Болгарію, має дуже велике значіння для розвитку дальших подій. Хоч по війні замісць давнішої „балканської" проблєми повстало таких проблєм далеко більше, особливо на Сході Европи, одначе стара балканська проблєма є тепер для мира не менше небезпечною, ніж була давніше.

На парляментарній арені.

Внесок соймової земельної комісії в справі грису.

Два останні засідання соймової земельної комісії, 1-го і 5-го ц. м. були присвячені справі вивозу грису за границю. Ця справа надзвичайно важна для хліборобства із слідуючих причин: Головним джерелом прибутків дрібно-земельних селян є тепер годівля худоби. В цьому році панує велика недостача паші. Задля цього годівля худоби і молочність коров загрожені. Так важний засіб годівлі як грис втікає за кордон через низьку ставку мита. На протязі 1928 року вивезено коло 40.000 тон грису до Німеччини. Вивіз грису спричинив таку високу ціну грису (28 зол.), що розумнішим стало кормити худобу житньою разівкою. Це знову може потягнути за собою недостачу жита на переднівку. Давнішу митову ставку на вивіз грису в висоті 7.50 зол. зменшено в грудні м. р. на 5 зол. від метр. сотнара. До половини грудня м. р. міністерство скарбу видавало однак дозволи на вивіз грису без усякого мита і таким чином вивезено кругло 40.000 тон грису з краю. Такого безмитного вивозу домагаються власники млинів, особливо в Познанщині. Щоби ці, для хліборобства дуже шкідливі відносини, змінити на кращі, земельна комісія ухвалила нарешті 5. ц. м. під проводом голови комісії посла **Луцького** і по дуже оживленій дебаті, в якій брали участь представники міністерства рільництва і торговлі та промислу і посли, між іншими також посол Тершаковець, — виступити перед сойм із внеском, щоби: 1) піднести вивозове мито на грис з 5 зол. на 10 зол. від метр. сотнара; 2) щоби міністерство скарбу не мало надалі права дозволяти на вивіз грису без мита; 3) щоби залізничі тарифові оплати за перевіз збіжа і грису зрівнано.

Посол Остап Луцький.

Радянська Україна.

Мешканеві умовини по містах Радянської України.

В другій половині січня ц. р. відбулося засідання великої президії ВУЦВК-ту в Харкові, на якім обговорювано мешканеві відносини по містах Радянської України. Засіданням проводив Василенко, а реферат на ту тему виголосив Міняєв. З того реферату довідуємося, що на одного міського мешканця припадає по українських містах по 5,8 квадр. метр. мешкального простору. Санітарна комісія передбачує 9 квадр. метрів на одного мешканця. Жадна з соціяльних груп міського населення не має санітарної норми. В дещо кращих умовах живуть особи вільних професій, що мають пересічно по 8,7 квадр. метр. мешкального простору на душу, урядовці мають по 7,2 кв. метр., безробітні 6,2, студенти всяких шкіл 5,7, а робітники 4,9 квадр. метрів на душу. Отже в найгірших мешкальних умовах живе студентство і міське робітництво. Зпоміж міст України найменше перенаселені: Херсон (8 кв. метр.), Одеса (7,4 кв. м.), Київ (7,2 кв. м.). Найгірші мешкальні умови в Макіївці (3,8 кв. м.) і в Харкові (5,7 кв. м. на душу). Якщо приняти за санітарну норму у мешкальних відносинах 9 кв. метрів, то вийде, що тепер недостає в українських містах 19 міліонів квадратових метрів мешкального простору. У ґрупі фабрично-промислових осередків ця недостача унагляднюється цифрою 4 міліонів квадратових метрів. Всі ці дані взяті зі статистичних дат з кінця 1926 р. Тепер, казали представники влади на засіданні, відносини значно поправилися, бо протягом двох літ вибудовано багато помешкань, які зменшують наведений дефіцит на 2 і пів міліона квадр. метрів.

Програма „Сільського Господаря" на 1929 рік.

У Харкові відбулося засідання Надвірної Ради „Сільського Господаря", на якому обговорювано плян діяльности цієї установи в 1929 р. Відповідний реферат на ту тему виголосив дир. Скалига. З того реферату довідуємося, що в слідуючому господарському році має „Сільський Господар" скооперувати 750 тисяч нових селянських господарств, в тім 500 тисяч бідняцьких і наймитських. Низова сільсько-господарська сітка має збільшитися на 30 відс. Сітка скотарсько-господарських товариств має поширитися до 1700 одиниць, бурякових товариств до 1500 одиниць, садівничо-огородничих до 1250 і т. п. Плян передбачує також реорганізацію паєвого Т-ва „Кооптах" на всеукраїнську спілку птахівничої кооперації і організацію центру меліораційної кооперації та спеціяльного осередку сільсько-господарських культур. В ділянці колективізації плян намічує цілу низку заходів, спрямованих до масового усуспільнення бідняцько-середняцьких селянських господарств, побільшення колективних господарств та розвинення виробничих процесів у них. Число колгоспів рішено довести: комун до 400, артілів до 3900 і товариств спільного оброблювання землі до 12.000.

У ділянці фінансово-кредитової кооперації плян намічує скріплення мобілізації селянських грошей при допомозі пайових і спеціяльних внесків і вкладок з тим, щоби допровадити основні капітали кредитових товариств до 32 міліонів карб., спеціяльних т-в до 13 міліонів, сільс.-госп. кредитових і універсальних спілок до 29 міліонів карб.

Жидівські паломники на Україну.

Харківський „Комуніст" з 25. січня приносить „радісну" вістку, що на Україну приїзджає спеціяльна делеґація жидівських робітників з Америки. Делеґація має складатися з представників професійних спілок. Ця делеґація пробуде на Україні кілька тижнів і „ознайомиться з роботою професійних, громадських та радянських організацій. Вона відвідає також жидівські сільсько-господарські кольонії на Херсонщині, Мелітопільщині і Криворіжжі". Іншими словами делеґація жидівських робітників з Америки приїде на Україну, щоби взяти практичну лекцію того, як зробити в Америці таку комуну, від якої задихається тепер Україна.

Довкола „Народнього Дому".

Наші „русскі" між собою.

II.

Лист б. комісаря Народнього Дому Івана Сас-Лісковацького до редакції „Русск-ого Голос-у" — це відповідь на відоме „інтервю" д-ра А. Лисяка, що появилося в польськім тижневику „Варшавска Пресова Агенція". В цьому „інтервю" голова „Русской Аграрной Партіи" поставив в одному місці на одну дошку радн. Лісковацького з послом сельробу Вальницьким, посуджуючи їх обох в „українофільстві" (Це „інтервю" наші читачі знають). Проти того „наклепу" звертається Ів. Лісковацький і в заплату за це „розоблачає" особу й діяльність д-ра А. Лисяка.

Зачинається цей лист пригадкою, що ще надовго до світової війни виключено д-ра А. Лисяка зпоміж членів Нар. Дому і Ставропігії за ведення процесу проти Нар. Дому. Виключений апелював тоді до загальних зборів і Лісковацький його боронив, хоч мав проти себе сильну опозицію. За це д-р Лисяк віддячився йому таким чином, що в процесі пок. о. Давидяка проти А. Шуста виступив проти Ліск-ого дуже нетактовно, аби тільки приподобатися тим д-рові В. Дудикевичеві. Одначе на тім вийшов найгірше він сам, бо по словам товариша Лисяка, адв. д-ра К. Черлюнчакевича, він провалив справу своїми безглуздими предложеннями.

Прийшла війна і російські війська заняли Галичину і Львів. Д-р Лисяк забажав знову грати ролю, але його політична каріера була тільки покришкою для матеріяльних користей. Він всю-

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

1)

У новий світ.

Зі Львова до Парижа.

Ще недавно людина позбавлена власної волі в імя якоїсь сильнішої, часто не своєї ідеї, почуваючи себе порошинкою у незримих руках, шибала по европейському континенті, з одного кінця на другий, зі сходу на захід і з півночі на полудне. Хтось за неї думав, хтось нею пересував і підкидав, немов мячиком, яким грається дитина. Прохинуло кілька років, а змінені умови життя приневолили неодного з нас вертітися на одному місці і відобрали всяку надію поглянути крізь відчинене вікно на захід, на світ.

Ведений долею, чи якоюсь невідомою силою, що кермує нашим життям, я нарешті вирвався: іду в невідоме, гнаний бажанням прислужитися чимось свойому народові. Що він бідний, що в'я потребує великої жертви: енергії й сили всіх своїх одиниць, на яких становищах і в яких заняттях вони не були би, це відоме. Але це „відоме" почувається ще з більшою силою тоді, коли тільки з дрібочкою відкритого ока виглянути поза межі, які нас скували...

Іду. Вже перед Перемишлем бачу перед собою кремезного молодого мущину. Лице лагідне, повне, не пригноблене, як усі наші у Львові. Трохи по вигляді, а дещо по одежі догадуюся, що це чужинець, не нашого городу квітка. Впевнююся про це і з його клунків, на яких поналіплювані реклямові картки паризьких і швайцарських готелів. Входжу з ним у розмову і дізнаюся, що це земляк зі Стрийщини. Вертається в „свою" нинішню Америку. Цікава вдача. Молодий сільський хлопчина зпід скільських гір, з осідланої Турчанщини виїхав колись у далекий чужий світ, несучи зі собою тугу в серці за зеленим чарівним Бескидом. Пробував усякої праці, щоб заробити дещо на прожиток для себе і своїх найближчих. Але є люде, яких вабить невідоме. А коли тільки його осягнуть, відчувають дальшу жагу, немов уста, спрагнені води.

Дихнув бойківський хлопчина на вольній американській землі воздухом волі і забаг знати, що є в книжках. Покінчив американську середню школу, покінчив американський університет і тепер учителює в середній школі в Дітройт... учить *англійської мови*. Правдиво по американськи! От „голова", скажете. Але й воля — треба додати. Такі натури нам потрібні... На щастя, він ще не тільки з імені наш. Він ще почуває себе українцем, цікавиться нашим життям, студіює українську літературу, а на згадку, що після відвідин старих батьків, полишив убоге село, вбоге і беззахистне, — ронить сльози і питає безрадно як цьому зарадити?

Минаємо свіжо придбані задимлені польські вугляні терени і вечером заїзджаємо на граничну станцію Бойтен. Моментально інший світ. Сальонова чемність німецької граничної поліції та митних урядовців. Полагоджують формальності, нікому не докучають. Всі годовані, кожний з них не то прилично, але гарно вбраний; переняті спокоєм, рівновагою й певністю внутрішньої сили свого народу. Так і видно, що знають свою ролю у сучасному крутіжі. Замісць переповненого залізничого вагону, до якого ми за цілий день їзди звикли — вигода. Минає небезпека, що хтонебудь роздавить вам ногу або клунок розібє голову, яка могла би ще послужити пару років. Кожний находить своє приличне місце, а одного гостя, якого *клунки* не влізали на полицю, переводить до дорожчої кляси без доплати. Питаю сусіда чому так мало людей їде до Берліна. Це не мало, — але для них складають відповідно „сагни поїзд", так, що кожний мусить мати своє місце. Це ж не війна. Дещо відмінно розумілися люди. Прикидаюсь, що для мене це самозрозуміле...

Легко колиханий, засипляю. Аж повний спокій воза й лагідний людський шум будить мене. Це Бресляв. Навязується розмова зі сусідами. Один з них оповідає, якто він полонений французами у липні 1915 р., в серпні втік, а в жовтні вже був на російському фронті; як полонений у 1917 році при штурмі над Ізонцо, втік з Італії й воював у Румунії. Оповідає це без патосу, без самохвальби, якби щось самозрозумілого. Але треба зауважити блиск в очах сусідки та мало що не теплий її погляд на оповідача і в мій бік, немов питаючи, чи я не подивляю німецького героя... Я подивляю, особливо, коли пригадаю собі такий недавній наш рідний вірлиний лет, у якому декому крила опали, а дехто мокрою куркою сів. Коли ми добудемо такого самозрозуміння геройських учинків?

...Берлін розжився, розрісся (кажуть на повний міліон мешканців) і немов... змужнів. Мало я мав часу, але зауважив, що всюди він ще давній. Не повикидали там ні статуй Фридрихів, ні Вільгельма. Тільки високий стовп з Гінденбургом, що я його бачив ще в 1916 р. біля Памятника Побіди — щез.

Рух кольосальний, а порядок зразковий. Поліція чемна до пересборщення. На питання, де почтова скринька, бере листи і сам відносить. Війська видко мало, але воно порядно вбране як і вся залізнича служба. Крамниці відкриті вже рано. Все звикло до праці і мабуть любить її. Замітають ранком улиці дротяними щітками і нема при цьому такого „любого" нам львівського пилу, що драпає очі, бо тут вулиця полита водою: звичайною водою. Коли наші міста діждуться цього? А села?

(Продовження буде)

ди, де було треба і не треба, робив вірнопідданчі заяви. Інша річ, що йому ніхто не вірив. А коли Лісковацького арештовано, то радість Лисяка була безмежна, про що перший довідався, коли його по 3 і пів міс. російські власти випустили на волю.

З відступом російських військ утік на схід і д-р Лисяк, боячись кари за свої „літвацькі виступи". По вісткам з Ростова він і там намагався робити карієру і тому „громогласно" перейшов на православя, очевидно також нещиро, про що свідчать теперішні прилюдні виступи його і його компанії. В Ростові він дуже хотів попасти в „Народний Совѣт", одначе тому перешкаджало його минуле. Не помогло й те, що Лисяк ліз із скіри, аби заслужити собі на ласку д-ра В. Дудикевича.

Весною 1918 р., коли Лисяк думав, що йому вже ніщо не грозить, вернув він до Львова. Одначе тут його конфіновано і проти нього зачалося слідство. І тоді на просьбу жінки д-ра Лисяка і пок. Я. Лепкого Лісковацький простив Лисякові і на основі даних пок. д-ра Короля взявся вдруге за його оборону. Він під присягою, зложеною разом з д-ром Величком (тепер у Харкові), ствердив перед військовим судом, що д-р Лисяк, будучи судовим адюнктом в Жовкві, раз (ок. 1892 р.) в часі судової розправи зійшов з розуму і засудив жида за якусь незначну провину на смерть. Після того Лисяк зателеграфував до президента Апеляційного Суду у Львові по ката для виконання екзекуції, а потім убрався в свій урядничий стрій, надів урядничий капелюх, припняв шпаду — забув тільки про штани. В такому виді став він проходжуватися по місті. Тоді староста, порозумівшись з начальником суду, вислав Лисяка при помочі маґістрату до дому божевільних в Кульпаркові, звідки його після довгого лічення випущено на волю як нешкідливого для окруження. Ясно, що на основі таких даних військовий суд оправдав Лисяка, уважаючи його невміняемим і невідповідальним за свої поступки.

З дальшої части листу довідуємося, що в часах української влади у Львові Лисяк в товаристві д-ра Величка прийшов до визначного українця, радн. Апел. Суду С., перед яким декларував себе як щирий українець і просив видати йому „свідоцтво благодійности". Це свідоцтво було йому потрібне — знову для каріери. По якомусь часі, коли українців не було вже у Львові, Лисяк стрінув випадково п. С. на вулиці і хотів з ним „полюбезничать". Одначе п. С. вилаяв його і відвернувся від нього з обуренням.

З початком 1920 року зявився у Львові Л. Черкавський, що привіз із собою гроші і шукав підхожих собі людей. І знову не найшов нікого, крім Лисяка, в якого помешканні відбувалися наради, на яких Черкавський разом з грішми сипав також обіцянками. Компанія ця задумала скликати віче на 29. червня 1920 р., але тодішній „Исполнительный Комитет", у склад якого входили Вальницький, Стефанович і ін., повів справу так, що ніхто з ініціяторів не мав відваги відкрити зборів. Пізніше, коли в ресторані Кафки д-р Лисяк відважився таки відкрити збори, прийшло до того, що він ледви спасся бігцем з тих „славних" зборів, скликаних Черкавським, ним і ще одною особою.

В дальшому Ліск. подає, що як він був комісарем Нар. Дому, то Лисяк нераз приходив до нього майже з плачем і жалувався, що йому дуже зле, що він мало не гине з голоду. Тоді Ліск. давав йому деякі судові справи Нар. Дому, але мусів це небавком залишити, бо Лисяк приходив на розправи неприготований.

Опрокидуючи те місце в „інтервю" д-ра Лисяка, в якому він назвав Лісковацького разом з Вальницьким, Ліск. закидує йому дальше, що він в судовій справі Черкавського проти нього (Ліск-ого) зложив перед судом майже цілком невірні, себто фальшиві зізнання. Зокрема неправдиве те місце в зізнаннях д-ра Лисяка, в якому він подав, що Ліск. привіз із Варшави посла Серебренникова і запросив його на засідання „Нар. Совѣта", піддаючи таким робом „Нар. Совѣт" під контролю цього посла.

При кінці Ліск. заявляє отсе: „Наконець скажу вам, що вся ваша діяльність зводиться до ось чого: Л. Черкавський в спілці з вами і ще з кількома „бувшими людьми" предкладає програми, старається творити партії, потихеньки кермує вами і Мих. Бачинським, але ніхто не вірить ні нікому з вас зокрема, ні всім вам разом. Бо це вже не таємниця, що всі ті аграрні партії, байрати, союзи, меморіяли, заяви і програми видумуються лише на те, аби довше протриматися при „Нар. Домі".

„На цей раз доволі. Додам іще тільки, що після всіх тих „інтервю", меморіялів і т. д. для мене стало ясно, звідки йшли на мене доноси у воєвідство, до б. дирекції поліції і т. д., що я нібито стою в тайному звязку з діячами сель-робу, тільки тому, що я з ними розмовляю"...

Як бачимо, характеристика д-ра Лисяка і його компанії з т. зв. „Русской Аграрной Партіи" нічого собі... А подав її не хто будь, а чоловік „свій", який знає своїх хіба дуже добре, знає всі їх ходи й виходи. До того не забуваймо, що характеристику цю підписав автор своїм повним іменем і назвищем і тимсамим бере за неї повну відповідальність.

Шляхами наклепництва.

Словопольські „ревеляції" про те, „звідки дістав „Земельний Банк" 700.000 долярів?"

Вчорашнє „Слово Польске" приносить „з руських, добре поінформованих сфер" вельми „ревеляційну" статейку про наше економічне життя, а особливо про те, „звідки дістав „Земельний Банк" 700.000 долярів?"

Отже орґан несанованого „кресового" шовінізму інформує своїх читачів, що українці змінили свою орієнтацію. Давніше залицялися до Совітів і Рад. України, а тепер орієнтуються на Німеччину (дивно, що аж тепер, бо „Сл. Пол." твердило, що орієнтація на Берлін — це альфа й омеґа української політики. — Ред.). Для вдержання й поширення своїх впливів, підірваних „попередніми уголовими організаціями", українці потребують фондів. Правда, істнує сітка українських споживчих і молочарських кооператив, але вони не мають фондів, а приватний кредит дуже дорогий (як відомо, українським установам відмовлено державного кредиту. — Ред.). Лише молочарські кооперативи дають дохід, бо працюють без ризика, одержуючи товар у коміс. *„Тому-то Маслосоюз мав* (sic!) *бути в спроможности дати на останні вибори кілька тисяч долярів"*. Фінансовою інституцією українських кооператив був перед війною Кр. Союз Кредитовий (тепер Центро-Банк), який мав державні кредити. Тепер він дуже обмежив свою діяльність, а його ролю перенняв Зем. Банк. Розпорядок президента польської республики, яким узалежнено важність концесії для акційних банків від виказання в дні 31. січня 1929 р. відповідного основного капіталу, загрозив українцям утратою концесії на Зем. Банк, який мав лише 500.000 зол. Більшовики хотіли інвестувати в Зем. Банк відповідний капітал, та українці не зголилися, бо налякалися уряду. Але вони найшли розвязку на іншій дорозі. *„В першій половині січня ц. р. Зем. Банк одержав значну суму, а саме 700.000 долярів, з чого частину около 200.000 дол. на основний капітал, а решту 500.000 дол. на вкладку на 4%* (?!).

Поголоски немов то ті гроші походять з церковних маєтків, проданих в осени 1928, є неправдиві. Не походять вони і з українських джерел, бо серед українців немає таких багатіїв. *„Джерел таких високих фондів легко додуматися, за інтервенцією диктатора отримано їх з Берліна"*. Ті кредити дадуть спромогу при допомозі кооператив поширити діяльність серед мас, а крім того банк уже тепер робить заходи, щоби повернути до гіпотечних позичок (на основі заст. листів) і тим способом унезалежнитися від урядових впливів.

Ті фонди уділено українцям за політичні зобовязання і чинитьби, про що свідчить вибір кількох (?!) німців українськими голосами. Останнє зарядження УНДО до повітових організацій, щоби вони збирали інформації про кривди й переслідування, має на меті добути для дикт. Петрушевича матеріял, який Штреземан міг би використати на терені Ліґи Націй. А це теж свідчить про залежність політики УНДО від Берліна.

Ось вичерпуючий зміст словопольських „сензацій" і „ревеляцій", які від початку до кінця є банальними й глупими видумками „з ворка Юдашевого" по лінії славної традиції „Слова Польского" Горбатого й могила не направить. Тому й ми не хочемо вступати з цим органом в якінебудь розмови. Зазначимо хіба, що Кр. Союз Кредитовий „Центро-Банк", будучи кредитовою централею наших кооператив, як перед війною, так і тепер акредитує наші кооперативи і в усе ширшому розмірі проводить свою діяльність, не вважаючи на відмову кредитів з державних банків. Таким чином Зем. Банк зовсім не заступив Центро-Банку, який має зовсім інший обсяг діяльности. Можемо впевнити слово-польських „ревеляційників" та їх „руських" інформаторів, що вимаганий президентським розпорядком основний капітал був доплачений (до істнуючого вже 1 міл. зол., а не 500 тисяч!) нашими краєвими чинниками вже в останніх днях грудня 1928 (а не в першій половині січня п. р.). Поминаємо всю ревеляційно-політичну грязюку, а звернемо увагу на два основні твердження „Слова Пол.", а саме, 1) „що Маслосоюз мав бути в спроможности дати на останні вибори кілька тисяч долярів і

2) що Зем. Банк одержав із Берліна 700.000 долярів (з того 200 тис. на основний капітал, а 500 як вкладку на 4 проц.).

Без огляду на те, чи „ревеляції" є подані в позитивній формі (про Зем. Банк), чи злогадній (про „Маслосоюз"), *обі установи повинні негайно дати нагоду „Слов-у Пол." доказати їх перед судом.*

Це єдиний спосіб, при якого допомозі „Слово Пол." зможе устійнити свою репутацію чесного органу, а одночасно це єдиний спосіб, щоби дати научку всім клеветникам.

Преважна установа в занепаді.

Під увагу нашому громадянству.

Трицять літ минає від хвилі, коли гурток ідейних одиниць дав почин Українській Ремісничій Бурсі у Львові, яка нарівні з „Рідною Школою" виконує незвичайно важну та відповідальну ролю в нашому національному житті, виховуючи бідних і талановитих хлопців на широідейних українських ремісників. Численні з вихованих нею ремісників займають нині в нашому житті визначні становища в лавах народніх робітників і підтримують національного духа там, де його давніше недоставало.

Всі ми добре розуміємо вагу Української Ремісничої Бурси, та, на жаль, численні з нас звертають за мало уваги на її матеріяльну та моральну підтримку. Зовсім не так діється в інших народів, де подібними установами піклуються всі громадяни без ріжниці станів і переконань. Українська Ремісница Бурса бориться нині з великими матеріяльними недостачами. І тому то наше громадянство повинно нею живіше та ширше заінтересуватися. Для неї необхідна зараз велика моральна і матеріяльна допомога. Бурса міститься у власній домівці при вул. Ходоровського ч. 3. З весною має початися перебудова її будинку, а при тій нагоді і поширення. Поширення цієї бурси необхідне, бо число бідної ремісничої молоді, що потребує допомоги, з року на рік росте. Коли та молодь не найде захисту й відповідної опіки в своїй бурсі, то заопікується нею хто інший так, що вона національно для нас пропаде. А до цього хіба ми допустити не можемо. Тому даймо тій установі негайну матеріяльну та моральну підтримку і зробімо її тим національним горнилом, в якому мусять гартуватися українські ремісники. Бож тільки вони зможуть привернути національний характер нашим містам. Про те не сміє ніхто з нас забувати ні на хвилину і кожний обовязаний пійти без застережень на те, щоби цю установу не тільки підтримати, але й широко розбудувати.

60-літній ювилей „Просвіти" відсвяткуємо найкраще, коли всі від „мала до велика" станемо її членами. Тож спішіться зі зголошеннями в члени, надсилайте вкладки й іншим пригадуйте.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Міс... Тутешня“.

Ідуть на міжнародній конкурс краси ріжні „міс“: міс Франція, міс Німеччина, міс Чехія, міс Польща, — а мене аж досада бере. Чому нема між ними міс України!? Невжеж грубі ноги, бараболькуватий ніс, низький стан і широкі уста це виключний тип української жінки?! Невжеж не знайшлась би між нашою жінотою одна-дві, що моглаб успішно конкурувати ногами, руками чи іншими частями тіла з тамтими міс-ами?!

Напевно є! Напевно скривається під стріхою, чи гонтами краса, яку сміло можна поставити поруч чужих красот і хто зна, як випав би осуд.

Я сам знаю кілька українок, які мають і личко прекрасне і ноги як виточені, а решту нехай би осудила комісія.

Требаб тільки було зорганізувати вибір і зібрати гроші на виїзд.

Думка про вибір найкращої українки не моя і не нова. Лежала вона на серці (якщо думка загалом може лежати на серці!) неодного звеличника рідної, української, жіночої принади. Але щож, коли перевести такий вибір невимовно важко.

„Діло“ не возьметься за те, бо моглоб стратити марку найповажнішої ґазети. „Новий Час“ хоч і робить конкурси, не має чомусь успіху, „Неділя“ не береться до того, бо оба редактори жонаті, „Світ“ зразився до таких історій, „Гром. Голос“ уважає це за пансько-попівські витребеньки. „Нова Зоря“ тримається Роксоляни, а про інших і чути не хоче, а коровича газета... Даруйте, але хіба коровячій ґазеті такі конкурси не по дорозі!

Хтож має перевести конкурс, — як преса не хоче?!

„Слово Польске“ не вдержало, хоч як тримало, і на днях оголосило конкурс на „міс Леополію“, римо-католицького обряду. Хто зна, чи за „Словом“ не піде „Поранна“ з „міс Малопольскою“, а „Век“ не виступить з конкурсом на „міс Креси Всходне“. Ми, як звичайно, знову лишимось позаду.

Звірився я зі своєю журою одному з наших визначних політиків і просив, щоби він своїм впливом поміг у тім напрямі.

— Неможливе, добродію! — відповів мені.

— Чому? Хібаж ми вже така погана порода?!

— Ні! Не тому. Але неможливо з огляду на цензуру.

— На цензуру?!... Адже фотографії не мусять бути в конкурсових строях!

— Не розумієте мене. З огляду на назву.

— ???!

— Ви мусілиб якось ту нашу „міс“ назвати. Назвете „міс Україна“ — займуть, назвете „міс Східна Галичина“ — зроблять доходження, а назвете „міс Західна Україна“ — підете з цілим жюрі до кримінану.

— То можна назвати її „Русалка Дністрова“!

— Теж не добре. Тоді малаб право ставати до конкурсу дочка рабіна з Галича і дочка економа з Нижнева (обидві знаю особисто!). А це не є в нашім національнім інтересі.

— Щож, у такому разі, робити?

— На мою думку треба би у соймі внести інтерпеляцію. Незалежно від того, петицію до Ліги Народів, щоби нашому краєві привернули стару назву, а щойно потім... Зрештою і потім я не радив би вам побиватися в тій справі.

— Чому?!

— Бачите... я жонатий, ви жонатий... Щоби наші жінки сказали, як би їх не вибрано?!

Я зблід, він зблід і ми попращалися.

Галактіон Чіпка.

По широкому світі.

У комуністичній партії Німеччини розлом: предсідник ком. орґанізації району в Ляйпціґу, Мардер, перейшов до соціялістів, а з ним чисельна група саксонських комуністів.

Міжсоюзна комісія в Рейнщині дозволила німцям вибудувати аеропорт в Екс-ля-Шапель (Аахен).

Конференція міжсоюзних держав у справі воєнних довгів буде скликана аж тоді, коли вони означать висоту всього воєнного довгу Німеччини і її річних сплат.

Грецький уряд висловився проти заходів Болгарії, щоби відложити її чергові сплати довгу на рахунок воєнних відшкодувань.

В Единбурзі при доповняючих парляментських виборах виграв кандидат робітничої партії.

У Бельфасті арештували провідника ірляндських самостійників Де Валеру.

За тиждень зменшилось в Анґлії число безробітних на 10.000.

Музей Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові у 1928 р.

2. Відділ природничий.

Природничий відділ Музею засновано по війні. Він є також почасти робучим станком для робітників матем.-прир.-лік. секції Товариства. Музей є тепер під опікою тієї Секції та її директора д-ра *Вол. Левицького*.

До розросту природничого відділу Музею причиняються принагідні дари прихильників та систематичні збори співробітників Музею. Головний натиск кладемо на збори спеців у терені. Завданням поодиноких дослідників є не лише зібрати сирі матеріяли в часі прогульок, але також їх означити, законсервувати і вкінці досліди закріпити друкованою працею. В той спосіб Музей перестане бути збірницем принагідних находок, раритетів і курйозів, а стане живим варстатом праці і знаменитою школою для молодого наукового нарибку.

У нашім розпорядженні наразі є три досить простірні кімнати. Це приміщення безперечно за тісне і невигідне. Найболючіше відчувається брак кімнати, призначеної на робітню. Є надія, що Провід Товариства скоро зможе призначити природничому відділові ще 2—3 кімнати.

Збір мінералів і скалин та геольоґічні збірки і палеонтольоґічні займають найбільшу салю відділу. В останнім році вписано і означено 458 нових набутків; інвентар цього збору виказує 2756 позицій. В минулім році Музей зорґанізував кілька розвідочних і дослідних прогульок, з метою зібрання музейних матеріялів і розвязання важніших геольоґічних проблем. Співробітник Музею п. *Е. Чайковський* працював у флішевих Карпатах, а *Б. Кордюк* на кристалінікум в фереловищах Черемоша. Підписаний працював на Поділлі.

Збір зоольоґічний. Збірка випханих ссавців і птиць зросла на 52 назви, більший приріст виказує теж коллекція мякунів (збори *Ю. Полянського* і *Ратушняка*), які є саме в опрацюванні. Загалом зоольоґічний збір нараховує не менше 4300 орґанізмів.

Гербарій. Відділ висилав на Чорногору канд. ботаніки п. *Г. Козія* для доповнення гербаря високогірськими і рідкими ростинами. Наші теки зросли на 162 форми, так, що гербар має не менше 1265 ростин. При гербарі заложено збірку насіння й овочів.

Збір ділювіяльної геольоґії, займає салю д-ра *Паньчишина*, у ній приміщено збори підписаного, а саме: матеріяли ґеольоґічні, копальні фльори, кости ділювіяльних ссавців, кремінні і кістяні вироби палеолітичного чоловіка. В 1928 р. підписаний враз з п. *Б. Кордюком* перевів цілу серію систематичних прогульок, дослідів і розколок на Поділлі і над Сяном, які доставили масу першорядних знахідок. Інвентар цього відділу щойно робиться.

Збір анатомічно-остеольоґічний, обіймає кістяки, таблиці і 32 препаратів, все дар д-ра *М. Паньчишина.*

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку. Неменша подяка належить також всім Вп. громадянам за ласкаву допомогу і нічліги, уділені співробітникам Музею в часі їх теренових робіт.

•

Уряджения. В 1928 р. справив *д-р М. Паньчишин* для ділювіяльного відділу комплетну, нову обстановку, яка складається з 5 дубових ґабльот, крім цього перероблено і осклено 2 ґабльоти.

Виряд. Апаратура та скількість інструментів значно збільшилися. Відділ одержав від ліквідаційної комісії У. В. Ш. комплетну люпу на стативі і два мікроскопи. З підмог „Дністра“, „Маслосоюза“ і „Народної Торговлі“ закуплено барометер Люфта для поміру висоти, а з фондів Т-ва подорожну 20х люпу, тасьму, відчинники хемічні і т. д. При робітні орґанізується підручна бібліотека.

Персонал. Управитель *Ю. Полянський*, крім чинностей адміністраційних, означував, консервував і катальоґував мякунів, ссавців та збори ледяної доби. Адюнкт *Е. Чайковський* вів кореспонденцію, інвентарі та означував нові набутки мінеральоґічні і петроґрафічні. Стипендист *Б. Кордюк* означував палеонтольоґічні збори. Пп. *Козій Г.* і *Фогинюк* катальоґували і консервували гербар.

Наразі збірки природничого відділу для ширших кол громадянства по причині тісноти недоступні. Для спеціялістів і наукових робітників відділ відчинений щодня крім неділь і свят між 9—1-ою год. В минулім році збірками нашими користувалися наші і чужі дослідники.

•

Не від речі буде пригадати про важну місію, яку в розвитку націй відіграють точні і технічні науки. Вони як кожда справдішня аристократія, являються кінцевою надбудовою нормального розвитку культури. Українська культура входить щойно в цю останню фазу, а природничий відділ Музею є на наших землях одним з важних і відповідальних постів. Відси плинуть теж певні зобовязання супроти нього. І так в будуччині за збори повинні дбати усі, а не лише тісний гурток інжинірів, природників і лікарів. Нам треба у всіх закутинах колекціонерів та приятелів, богато можуть зробити учителі і священство. Дальше маємо надію, що багатші громадяни та засібніші інституції підуть слідами д-ра *Паньчишина* і братів *Р. і Г. Терлецьких* з Борислава і випосажать природничий відділ в дальші ґабльоти, шафи та інструменти.

Ю. Полянський.

В безконечній черзі...

Нова розправа проти Василя Атаманчука й Івана Вербицького перед судом присяглих.

ОСЬМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В середу дня 6. лютого ц. р. продовжувано дальше переслухання свідків. Зацікавлення розправою не збільшилося. Людей на салі небогато.

Зізнання св. Рупової.

Св. Марія Рупова, рим.-кат., 30 р., замужна, не заприсяжена. Зізнає, що мешкає при вул. Потоцького ч. 104. у тій самій камениці, де мешкав Білас. Бенцакову знає, бо вона навіть їй послугувала. Обв. Ів. Вербицького бачила 2—3 рази у Біласа. Знає також з вигляду наречену Біласа п-ю Королюкову. Оповідає, що дня 19. жовтня 1926 р. п-і Бенцакова поїхала на село і тому просила її приготовити обід для трьох панів. Пригадує собі, що дня 19. жовтня вони вибиралися до кіна, але в якім часі, не знає.

Обор. д-р Старосольський: Чи Білас носив бачки?

Св. Рупова: Ні.

Предс.: Чи Атаманчук (Білас) змінив свій вигляд по дні 19. жовтня?

Св. Рупова: Ні. Вчився дальше, як перед тим.

Зізнання свідка Тютьківної.

Св. Татіяна Тютьківна, гр.-кат., 19 літ, не заприсяжена. Зізнає, що до п-ства Вербицьких заходила дуже часто, бо разом з п. Олею Вербицькою ходили до учит. семі а я. Обв. Ів. Вербицького знає. На питання предс. відповідає, що лише деколи заставала дома п. Петра Вербицького (батька обв. Івана). Критичного дня була також у п-ства Вербицьких.

Предс.: В котрій годині ви туди прийшли?

Св. Тютьківна: Між 4—5 год. пополудні. Дома застала п-ну Олю Вербицьку і її маму. Пізніше прийшла ще товаришка (полька Байсаровичівна) та обв. Іван Вербицький. Одначе тому, що обв. Іван не жив зі свідком приязно, не входив зараз до кімнати і ввійшов туди, аж зібралося більше товариство. Грали в карти або забавлялися флíртом.

Предс.: Хто увійшов скорше до кімнати?

Св. Тютьківна: Мабуть Бадівський,

Предсідник відчитує тут її зізнання, зложені перед слідчим суддею, які є дещо відмінні.

Дальше св. заперечує, що ніколи не бачила у п-ства Вербицьких обв. Атаманчука. Опісля ставлять питання ради. Згурський, прис. суддя і прокуратор.

Зізнання св. Бадівського.

Св. Іван Бадівський, гр.-кат., студ. мед., не заприсяжений. Зізнає, що до п-ства Вербицьких заходив до молодого синка. Критичного дня, 19. X. 1926, прийшов до п-ства Вербицьких коло 5. год. пополудні. Застав товариство, яке забавлялося. Грали в карти, флíртували і розмовляли. Опісля в 6 год. хотів уже вертати домів, але в кухні стрінув обв. Ів. Вербицького, ще раз з ним вернувся до кімнати, де лишився до год. 7·45 вечером.

Предс.: Але ви у слідчого судді зізнали, що того дня не бачили обв. Ів. Вербицького.

Св. Бадівський: Ні, я добре собі пригадую.

Предс. відчитує його зізнання і вказує на деякі противенства. На питання ради. Згурського св. відповідає, що свої заняття контролював після годинника. Як виходив від п-ства Вербицьких, дивився на годинник.

Прок.: Ви кажете, що ви побачили обв. Івана Вербицького в 6 год.?

Предс.: Ні, каже, що в год. 5·25.

Свід. Бадівський: Так.

Далі на питання прок-а відповідає, що п. Тютьківна лишилася в кімнаті, як об. Ів. Вербицький увійшов туди; але напевно не знає.

Зізнання св. Охримовича.

Св. Степан Охримович, гр.-кат. студ. фільос., заприсяжений, зізнає, що мешкав у п-ства Вербицьких. Критичного дня вернув домів пів до семої вечером. В дома застав товариство, яке грало в карти і бавилося.

Зізнання св. Бенцакової.

Св. А. Бенцакова, 52 р., римо-кат., заприсяжена (на попередній розправі). Зізнає, що в неї мешкав обв. Атаманчук як Білас разом з Дзулем. За помешкання платив гроші точно з гори, які привозив для нього якийсь пан. Оповідає, що обв. Атаманчук рано вчився, а по полудні ходив на курс, але куди не знає. Вертав домів коло пів або в 9-тій вечером. До обв. Атаманчука приходив рано досить часто обв. Іван Вербицький і разом вчилися. На питання предс., чи був ще третий у неї, як виїзджала 20. Х. 1926 р. на село, відповідає: так, але не знає напевно чи то був Дерлиця. Оповідає, що обв. Атаманчук вийшов критичного дня мабуть з Дерлицею по 4 год. з хати.

Предс.: Чи обв. Атаманчук ходив у темнім убранні такого кольору як та маринарка (зложена на столі)?

Св. Бенцакова: Так. Дальше зазначує, що обв. Атам. не носив бачок ані вусів, які цілком голив. По дні 19. жовтня ходив до школи як звичайно. Наречену обв. Атаманчука знає, бо була два рази в неї в помешканні. Вона була також вечером 20. І. 1927 р. як арештовано обв. Атаманчука. На питання предс. відповідає, що бачила, як обв. Атаманчук був у шапці Дзуля, тому, бо капелюх підчас ревізії закинувся. Пізніше сам Дзуль при помочі агента віднайшов капелюх і сам пішов у нім на поліцію.

Обор. д-р Старосольський: Чи не пригадуєте собі, як виглядав шаль обв. Атаманчука?

Св. Бенцакова: Жовтавий або попелятий і мабуть був одного кольору.

Д-р Стар.: Чи 20. січня 1927 Атаманчук по повороті домів виглядав зденервований?

Св. Бенцакова: Ні, звичайно.

Опісля покликано родичів обв. Вербицького Петра і Марію, які користають з прислуговуючого їм права з § 152 і не зізнають.

Свідок Стефанія з Байсаровичів Бориславська не явилася на розправі і тому предс. відчитує звіт поліції з Люблина, яка повідомляє суд, що свідка в Люблині немає і що її адреса невідома. Прок. годиться на відчитання її зізнань, але обор. д-р Старосольський противиться цьому і обіцяє до двох днів подати її точну адресу.

Дальше відчитано зізнання військових знавців відносно ґаз. маски і протокол суд. лікарських оглядин обв. Івана Вербицького. Обв. Вербицький жалується на те, що підчас переслухання мусів стояти 11 год. так, що аж йому ноги попухли та ще дістав кулаком у бік.

Опісля відчитано ще звіти з інвіґіляції Дзіся, Головінського, Атаманчука й інших, листи до Ольги Вербицької, статтю з „Українського Революціонера" п. з. „Значіння політичних атентатів" і зізнання сестри Вербицьких Марії Нестеренко. Далі слідують зізнання засуджених у краківськім процесі Ґенгала і Колодія, зізнання Канюкової, що сиділа з Яницькою, управителя кіна „Палас" і управителя матуральних курсів та деяких професорів і т. д.

На тім перервано розправу до завтра.

Продовження бюджетової дебати.

(Власні телефонограми)

Промова пос. В. Кохана.

(ікс) Вчора перемелено в соймі бюджет міністерства земельних реформ і публичних робіт, та приступлено до розгляду бюджету мін-ства освіти. При бюджеті мін-ства публ. робіт забрав між іншими слово пос. В. Кохан. У першій частині своєї промови говорив про справу державних доріг. Українське населення платить високі дорогові податки і дає безплатний шарварок, але в заміну майже нічого не дістає. З фондів, які йдуть на ці цілі, на українські етнографічні землі припадають дрібонькі гроші. Промовець доказує, що на 100 кв. км. у корінній Польщі є 29 км. дороги, в Галичині 26, а на північно-західних українських землях лише 1.7 км. Доказує це цифрами, що згідно з бюджетовим прелімінарем на слідуючий рік українське населення дістане в найкращому випадку 24 км. нових доріг. Так само українське населення є покривджене політикою мін-ства, щодо допомоги на самоврядування на публичні роботи. Тут промовець згадує між іншим історію дороги Косів-Жабє. Уряд не має належного зрозуміння для потреб українського селянського населення. Наш рільник, ідучи до міста, мусить платити ріжні мита і копиткові. Тимчасом урядовці ресорту мін-ства, з малими виїмками, є з гори неприхильні а то ворожі для українського населення. В дальшому промовець обговорює політику реґуляції рік і гірських потоків, ілюструючи цю політику численними цифрами. Щодо розбудови краю, то торкається вона виключно української етнографічної території, бо головно на цих землях шалів танок смерти. Ще 50.000 нашого населення живе по ліпянках і бараках. Промовець наводить подрібно найбільше знищені околиці. Полемізує з відповідю міністра публ. робіт, даною на комісії пос. Заваликутові, який твердив, що українські землі не користали з фондів на відбудову краю. Промовець твердить дальше, що з досить великих фондів асиґнованих на цю відбудову українські селяни користали мінімально, бо гроші йшли на відбудову фільварків, на розбудову кольоній та військових осад. Дальше щодо водної господарки промовець пригадує інтерпеляцію Українського Клюбу в справі катастрофальної водної господарки в повіті Рава Руська.

Відповідь міністра Морачевського.

(ікс) Міністр публ. робіт Морачевський полемізував подрібно із закидами пос. Кохана. Оправдувався, що може відповідати лише за державні шляхи, а не може брати відповідальности за господарку самоуправних установ. Це торкається напр. дороги Косів-Жабє. Міністр заявляє, що буде будуватися в косівському повіті дорога, але понижче і буде лучити дві румунські дороги. Міністр заперечує, начеби на державних дорогах примінювано шарварок. Це відноситься лише до повітових доріг. Міністр застерігається також, що відбудова фільварків відноситься до попередніх років і що від 2 років не дається ніяких інших сум на відбудову, лише для тих, які мешкають у землянках. Щодо тенденційности при поділі або уморюванні позичок на відбудову, то відповідальність за це беруть урядовці мін-ства внутрішніх справ

—o—

Сенатська бюджетова комісія.

Промова сенатора Децикевича.

(ікс) Підчас нарад над бюджетом мін-ства хліборобства у сенатській бюдж. комісії сен. Децикевич виголосив довшу промову про земельну політику уряду, доказуючи нехтування урядом потреб хліборобства в Польщі взагалі, а українського специяльно. Бюджет мін-ства хліборобства яскраво перечить відомим словам п. прем'єра Бартеля, що, мовляв, допомога в земельній продукції є угольним каменем господарської політики уряду. Факт, що нема жадної хліборобської державної або самоуправної школи з українською викладовою мовою, доказує, що урядові не залежить на тім, щоби український селянин мав рільничу освіту. Промовець гостро виступає проти воєвідських і повітових рільних комісій, звертаючи увагу на їх сумнівну правну підставу і на те, що вони можуть бути лише знаряддям узалежнення самоврядування в рільничих справах від волі уряду. Промовець протестує теж проти надавання специяльних привілеїв „Малопольскому Товариству Рольнічому", наслідком чого це приватне товариство стає якимсь зверхним урядом для інших товариств, між іншим для сильної української сільсько-господарської організації „Сільський Господар".

—o—

Ратифікація пакту Кельоґа.

(ікс) На завтрішньому засіданні сойму буде на черзі дня ратифікація пакту Кельоґа.

—o—

Конституційний внесок Б Б.

(ікс) Сьогодня клюб ББ склав на руки маршалка проект зміни конституції. Проект ділиться на 12 відділів. Найяскравіші його риси такі: Президента республики вибирається загальним плебісцитом двох кандидатів, яких одного вибирає спільно сойм і сенат, а другого вказує уступаючий президент. Право вибору президента мають всі громадяни без ріжниці пола від 24 року життя. До атрибуцій президента належить іменування і відкликування голови ради міністрів та поодиноких міністрів. З інших атрибутів згадати слід право президента ратифікувати умови з іншими державами поза соймом. У відділі „сойм" проект зміни конституції залишає пятиприкметникове право голосування, підносить лише виборчий активний ценз до 24 літ життя. Про важність запротестованих виборів рішає президент, а не суд. Послів можна потягати до відповідальности і позбавляти посольського мандату через державний трибунал. Зрештою посольська недоторкаємість загарантована. Затримано такса мо в новому проекті ґарантію свободи друку на звіти з явного засідання сойму. Під посольськими інтерпеляціями мусить підписуватися 1/5 всіх послів. Сенат збільшено до 150 сенаторів, з того 50 покликувати буде президент. Сильно загострено процедуру висловлювання вотум недовіря міністрам. Посольські внески з законопроектами мусять бути підписані 1/6 всіх послів. Президент має право звернути соймові ухвалений

Всім, що поспішили зі словами співчуття в нашім горю з приводу смерти бл. п. Іванни Пелевської — складаємо щиру подяку.

Львів, 7. лютого 1929 р.

Родина Гладишовських.

ним закон. Коли сойм у друге його ухвалить президент мусить закон підписати або сойм розігнати. Дуже важною зміною в новому проекті є уступ, який надає президентові право декретування законів не лише тоді, коли сойм є розвязаний, але й коли соймова сесія є зачинена, аж до часу нового зібрання сойму. Тому, що ніде не кажеться про вийняття військових зпід активного й пасивного голосування до законодатних палат, треба це розуміти так, що новий проект надає військовим це право. Цей проект є в соймових кульоарах дебатований дуже живо. Покищо трудно передбачити його успіх чи невдачу.

—o—

Бунт в еспанській фльоті.

„Дейли Тел." повідомляє, що бунт в еспанській армії перенісся і на фльоту. В ріжних місцевостях прийшло до кровавих сутичок між збунтованими та вірними військами.

—o—

Перед упадком Прімо де Рівери?

Паризький Ексцельзіор" повідомляє, що есп. уряд не опанував іще положення. Основою нового бунту може послужити страйк, проголошений робітничими організаціями в цілій Еспанії. Арештовано ґен. Кастра, Джірона й Аіґуілєра. Ґен. Сан Джуріо приказав негайно вивезти Санча Ґуеру в незнанім напрямі. Приказав теж арештувати ґен. Ліяну, бувш. мін. війни, Пініову, бувш. мін. сусп. робіт і Вілянуову, бувш. предс. палати.

—o—

НОВИНКИ

— **Для вшанування А. Чайковського.** Громадянство Покуття влаштовує в Коломиї дня 23. лютого 1929 святочний концерт для вшанування 40-літньої письменницької і громадянської праці д-ра Андрія Чайковського. Привіти просять слати на адресу: „Рідна Школа", Коломия, Народний Дім. — Комітет.

— **Комітет Допомоги Політ. Вязням у Львові** прохає подати до відома жертву 50 зол., зібрану Діточим Аматорським Кружком у Васючині.

— **На карти „Рідної Школи", звільняючі від алькогольних напитків** зложили далі: Гриць Швалюк, промисловець, Броди 30 зол., Тов. „Луг", Борщів 27.36 зол., Тов. „Основа", Броди 16.90 зол., Тетяна Лаврукова, Борщів 10.74 зол., Іван Сеник, проф. уч. сем., Броди 10 зол., Василь Щудлюк, проф. гімн., Дубно 5 зол., Остап Чума, учит., Венглів к. Варшави 3 зол., збірка на противалькогольну карту між весільними гостями з нагоди вінчання Василя Глушівського і Марії Олійник у Фільварках Великих 22.87 зол. — Хто слідуючий?

— **Темна хроніка.** Львівські вломники не дармують; за одну ніч відвідали вони три місця: робітню білля на Шпитальній 70., звідки набрали добра на 2500 зол., приватне помешкання на вул. Пелчинській 39, звідки взяли 4500 зол. готівкою і склад меблів на вул. Коряктів 3, звідки пішли з порожніми руками, бо на дверях були міцні залізні штаби. — У Перемишлі арештували представника великих торговельних фірм Макса Льотрінґера, який ошукав їх на 100.000 зол.

— **Міжнародні лещетарські змагання.** У Закопанім відбулись міжнародні лещетарські змагання при великанськім зїзді чужинців. Аматори спорту платили нечувані суми за місце на нічліг в якімнебудь готелику, якійнебудь хатині. Вже перший день змагань при бігу на 50 км. приніс несподіваний вислідок. Переможцями вийшли, не як більшість сподівалася, норвежці, що підготовлялись до реваншу після минулорічної невдачі в Сен-Моріц, а фінляндці і великі суперники норвежців (як звичайно „сусіди"!) — шведи. Вислід бігу такий: 1-е місце фінляндець Кнууттіла в 3 год. 50 м. 1 сек., 2-е фінляндець Саарінен в 3 г. 53 м. 23 с., 3-е швед Гансон в 3 г. 53 м. 30 с., 4-е фінляндець Ліканен в 3 г. 56 м. 15 с., 5-е швед Джонсон в 3 г. 58 м. 7 с., 6-е швед Берґстром в 3 г. 59 м. 5 с. 7-е норвежець Скаґнаес в 4 г. 2 м. 3 с., 8-е німець Донт, що тиждень тому здобув титул мистця Німеччини. На 32-ох змагунів а-ранжери змагань поляки здобули аж 13 і 14-те місце.

— **Памятки Пера Льоті.** У Парижі продали на ліцитації японську збірку П. Льоті, автора відомого „Ісляндського рибалки". Льоті, що був корабельним капітаном, привозив зі своїх подорожей чудесні дрібниці на спомин. На ліцитації явились здебільша письменники та други покійного, що розкупили між собою такі предмети, як престол китайського богдихана (6500 фр.), маску дракона (3000 фр.), бумеранги, кімона ткані золотом і сріблом — усе разом за невисоку ціну 100.000 фр.

— **Ріжні вістки.** У Франції вийдуть 100-франкові банкноти з жіночою головою, що має модну „підстрижку“. — Управа міста Женеви відступила Лізі Націй парк Аріяна у звязку з наміреною будовою палати для Ліґи. — З даних поданих на зїзді в Москві для ліквідації неграмотних виходить, що в СРСР є 28 міліонів неграмотних у віці від 15 до 35 літ. — У Льондоні катеґорично заперечують звістку, буцім-то король Джордж переслав кайзерові побажання в день його 70-ліття. — Відомий лист Гінденбурга, що реабілітує кайлера продали на ліцитації в Берліні за 860 м. для архіву „пруського королівського дому“. — З Ростова на Дону повідомляють, що на Майкопських нафтових теренах появилась нафта, що дає 32 тон на добу. — Вільгельм II. продав за 10 міл. марок образи зі своєї колекції. — У Парижі панує сильна епідемія грипи, якої не було ще від 1918 року, але вона не кінчиться смертельно.

— **„Лишенці“ в Москві.** З „Ізвестій“ довідуємось, скільки в Москві є осіб, що не мають виборчого права. Є це дані адміністративного відділу місцевого совету. 15-го січня було 57.160 т. зв. „лишенців“, на 16.000 більше, як при минулих виборах. Найчисленіша група між ними це приватні купці: 19.422 осіб.

— **Воздушний транспорт через Атлянтик.** Нюйорське підприємство Вінчестер і Джібс звернулось до уряду Спол. Держав з пропозицією зорґанізувати правильну воздушну комунікацію через Атлянтійський океан для перевоження вантажу. Воно хоче збудувати чотири диріжаблі по зразку тих, які має морське міністерство. Спершу ними возили би вантаж і листи, згодом пасажирів.

— **Злодій-мудрець.** У Байтені на Горішнім Шлеську судили цими днями оригінального злодія 42-літнього робітника з Хропачева, що сидів уже 24 разів у вязниці. Коли вийшов в останнє на волю, пішов просто до того ресторану, де його арештували за крадіж. Там побив він поліцая, що прийшов на допомогу ресторараторові. На розправі завзятущий злодій відповідав на всі запити суддів з гумором. Коли його спитали, чи він має намір поправитись, відповів, що це даремна справа, бо він уродився під нещасливою звіздою. Коли його спитали, чому немає особистих документів, сказав: „Поділ Горішного Шлеська зробили підчас моєї неприсутности і тому я не признаю кордонів. Іду завсіди вперед, заки не надибаю... зачинених дверей“. Почувши, що дістав 2 місяці вязниці, заявив, що це безумовно занадто низька кара. Врешті похвалив увесь суд, кажучи, що ще ніколи не бачив таких розумних і чемних правників. Ідучи до арешту крикнув усім бадьоро: „Ґлік авф!“ Всі присутні щиро сміялись підчас цілої розправи.

— **Небувалий здобуток.** Львівська Публика, яка охочо попирає досконалі імпрези, ця музикальна і добре вишколена під оглядом оцінки артистичної вартости має тепер нагоду почути знаменитий український Наддніпрянський Хор з бувшого хору дир. Котка. Це самі бувші російські офіцири з жінками, що в цілім культурнім світі, зокрема у світових метрополіях, як Берлін, Париж і т. д. віднесли небувалий прямо сукцес. Ці продукції є фактично артистичною поговіркою під кожним зглядом. Вже давно, дуже давно, повоєнний Львів не чув так вибагливо зіграного і співучого ансамблю. Тому теж що вечора дрожить саля кабарету і каварні „Варшава“ від оплесків. Дирекції каварні „Варшава“ належиться найбільше признання, що не щадячи коштів і труду, спровадила на короткий час цей світової слави хор, який, поминувши вже цілу досконалу кабаретову програму, є найбільшою артистичною атракцією, яку варта побачити і почути. Цей хор дає щоденно чотири точки з високими артистичними вальорами, а то: 1) Російські бурлацькі пісні, 2) Пісні російських бродяг, 3) Українські народні пісні, 4) Думки, як також клясичні пісні (Колисанка Шуберта і т. п.), а як наддаток імітація дзвонів і птиць.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Олександер Богдан Кулачковський, бувший довголітній редактор „Вістника Державних Законів“ в українській мові, міністеріяльний радник у Відні, помер в суботу 2. лютого 1929 у Відні в 64 р. життя. Похорони Покійного відбулися з каплиці центрального цвинтаря у Відні в середу 6. ц. м. в год. 3·40 пополудні.

Знов відійшов від нас один з визначних членів віденської української громади, постать, знана кожному учасникові нашої еміґрації у Відні. Покликаний давно перед війною на становище редактора „Вістника Державних Законів“ у Відні, пок. Ол. Кулачковський працював у цій ділянці з запалом. Він заслужився дуже як редактор „В. Д. З.“, бо перенявши це видавництво в напів москвофільськім виді, зукраїнізував його негайно. При цьому старі, невідповідні терміни заступав чисто народніми і сам творив деякі слова на народній основі, причиняючись осьтак до збогачення української наукової термінольоґії. Двацять кілька річників „Вістника Державних Законів“ — це поважна праця і великий вклад Покійного в скарбницю української наукової мови.

Позатим пок. Кулачковський працював в українських віденських товариствах, головнож у „Кружку Земляків“, що вже по війні перетворився в „Українську Бесіду“. Якийсь час, коли наше представництво у Відні вело найбільш оживлену акцію (рр. 1920–23), пок. Кулачковський був головою української христ.-суспільної ґрупи, що стояла в тісному звязку зі старокраєвою орґанізацією під проводом пок. Барвінського. Слід зазначити також, що Покійний вступивши в 1918 р. на службу Української Держави, стратив був право до платні в Австрії і щойно по тяжких переходах і важких заходах добився нарешті перед кількома роками забезпечення на свої старі літа. В. й. П.!

Михайло Шкраба. Дня 14. січня 1929 р. помер в загальній лічниці в Празі по довшій і тяжкій недузі Михайло Шкраба, член відділу Українського Всепрофесійного Союзу Ч. С. Р. в Нім. Яблінні. Покійний уродився дня 20. IX 1894. в Чанинижах, пов. Камінка Струмилова, Сх. Галичина. До Чехії прийшов покійний з італійського полону, вступаючи в ряди Української Бриґади, а по її ліквідації перейшов на працю. Він брав живу участь в орґанізаційному життї. З ним українське орґанізоване робітництво тратить зразкового члена, доброго товариша та щирого приятеля. В. Й. П.!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський театр:

Четвер 7-го, г. 7·30 веч. „Марія Стюарт“, трагедія.

Пятниця 8-го, г. 7·30 веч. „Бродвей, американська штука.

Субота 9-го, г. 3·30 попол. „Пан Дамази“ (для шкільної молоді).

Субота 9-го, г. 7·30 веч. „Таємна дама“.

Кіна.

„Аполльо“: „Анна Кареніна“.

„Лев“: „Вихор“.

„Оаза“: „Рамона“.

„Палас“: „Серце не слуга“.

„Фатаморгана“: „Тайна давнього роду“

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива „Український Народній Театр ім. Тобілєвича“ в Станиславові,

Дрогобич, саля „Сокола“:
Четвер 7-го лютого, „Чар вальса“, оперетка на 3 дії
Пятниця 8-го лютого, „Ревія“.

Калуш, саля Народнього Дому“:
Субота 9-го лютого, „Чар вальса“.
Неділя 10-го лютого, „Ревія“.

Коломия, саля Каси Ощадности.
Понеділок 11-го лютого, „Чар Вальса“.
Вівторок 12-го лютого, „Ревія“.
Середа 13-го лютого, „Додді“.
Квитки раніше до набуття в „Учит. Спілці“.

Снятин, саля „Сокола“:
Четвер 14-го лютого, „Чар вальса“.
Пятниця 15-го лютого, „Ревія“.
Квитки раніше до набуття в „Народній Торговлі“.
1413 1—6

З нагоди іменин Вп. Пана Омеляна Цісика, директора української учительської семинарії „Р. Школи“ в Стрию, зложив учительський збір семинарії квоту 75 зол., учениці семинарії 71·45 зол. на річ Кружка „Рідної Школи“ УПТ. в Стрию. — З нагоди іменин свого катехита Вор. о. сов. Степана Хировського зложили ученицї жіночої гімназії „Lux“ в Стрию квоту 40 зол. на річ Кружка „Рідної Школи“ в Стрию. За ті датки Старшина Кружка складає Жертводавцям щире Спасибіг. 1410 1—1

Заходом Т-ва „Охорони Дітей і Опіки над Молодю“ відбудеться в салях „Бесіди“ дня 3. березня ц. р. попол. діточа костюмова забава для дітей в віці 4—12 літ. 1414 1—1

Надзвичайні датки на потреби Рідної Школи зложили ВП.: Стефанія з Фуртаків і Гринь Гречухи 50 зол. замість подяки за желання з нагоди вінчання: о. Александер Стефанович і Марта та Павло Дурбаки 40 зол., Стефанія і Ярослав Стефановичі 10 зол. замість вінця на домовину бл. п. о. М. Баричка, пароха Щирця; проф. Іван Раковський 20 зол. зам сць вінця на домовину бл. п. Д-ра М. Здерковського. — ВП. Жертводавцям склада ає щиру подяку Головна Управа. 1418 1—1

Змагання Карпатського Лещетарського Клюбу відбудуться у вівторок дня 12. ц. м. на Погулянці. Збірка в год. 10. рано коло ресторану „Погулянка“, доїзд трамваєм 3, 6, 7. Зголошення до змагань приймається в пятницю 8. ц. м. у власній домівці К. Л. К., Руговського 22. („Українська Бесіда“), година 8. вечером і при старті. — **Виділ.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка.

Золочів 17.I. 1929.

Отсим висловлюю сердечну подяку Львівській Генеральній Репрезентації Товариства Убезпечень на життя „Фенікс“ за дуже совісну і негайну виплату убезпеченевої суми по бл. п. моїм мужу Вікторові Барчинському. Також дуже дякую п. інс. Саймові Браунерові в Стрию за труди, які поніс при цій справі.

1411 1-1 **Іванна Барчинська,** вдова по окружнім судді.

Подяка.

Важка недуга прикувала підписаного до ліжка і держить вже семий місяць. У важкій цій недузі спішить на мою просьбу лікар з Букачовець Вп. Пан д-р Порицький. Вп. Пан д-р Порицький 60-літний і спрацьований чоловік, спішить з лікарською поміччю, щоби ратувати життя чоловіка. Дорога тяжка, бо звичайно, наддністрянської калуш. Нераз в колибах зломився дишель, нераз з нараженем життя переправлявся поромом через Дністер, нераз треба було зазатати з фіри в болото, щоби поратувати фіру. Цей чоловік однак за скромно нижкий гонорар з правдивою любовю ближнього спішив до недужого. Вп. Пане Доктор! Я Вам віддячитися не в силі за Ваші труди. Нехай цею дорогою зложу Вам щиру подяку, щоби Ви мали силу йти з поміччю на ратунок ближніх.

З правдивим поважанням
Волод. Мацєх.
управитель школи.
1412 1—1
В Сіяні вони., дня 2. лютого 1929.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів. Ринок ч. 10.